

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

ESR-rahoitteisessa Digitoinnin ammattilaiseksi -hankkeessa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk ja Mikkelin kehitysyhtiö Miksei toteuttivat digitoijien ja digitoinnin asiantuntijoiden koulutukset. Koulutusten käynnistymiseen vaikutti Kansallisarkiston päätös massadigitoinnin sijoittumisesta Mikkelin Memory Campuksen yhteyteen.

MIKSEI MIKKELI

Koulutusmalli: Opintopolku ja koulutussisällöt

● Opiskelija ● Työelämä

ENNEN KOULUTUSTA

Alan vaihtajat

Osaamisen kehittäjät

Yrittäjät

Taso 1 TUNNISTAA

Digitoinnin
perusosaaminen

(5 op)

Taso 2 TIETÄÄ

Digitoinnin
syventävä
osaaminen

(5 op)

Opiskelija saa valmiudet

- valmistella ja digitoida aineistoja
 - valita ja kuvailla aineistoja
- validoida ja varmistaa laatua
 - hallita koko prosessia
- tiedonhakuun, ongelmanratkaisuun, tiimityöskentelyyn, viestintäteknologioiden käyttöön sekä työnhakuun

Taso 3 YMMÄRTÄÄ

Digitointi-
projektin
toteutus

(5 op)

Opiskelija verkostoituu

KOULUTUKSEN JÄLKEEN

Arkistot

Museot

Kirjastot

Elinkeinoelämä

Järjestöt

Säätiöt

Kunnat

Valtio

Hankkeet

Yhteistyökumppanit

Vapaaehtoistyö

Työn
soveltuvuus
ja motivaatio

Perustaso =
Hyväksymis-
kriteerit

Koulutusmalli: Työelämäyhteistyö

	ENNEN KOULUTUSTA	KOULUTUKSEN AIKANA	KOULUTUKSEN JÄLKEEN
OPISKELIJA	Motivaatio	Opiskelulupaus	Lupauksen lunastus
	Hakemus	Yksilöllinen opintopolku	Ammatillisen osaamisen ylläpito
		Työelämäverkoston rakentaminen	Työnhaku
TYÖELÄMÄ	Asiantuntijuuden tarjoaminen ja ajantasaisen tiedon välitys	YHTEISTYÖ	PALAUTE
TYÖELÄMÄ-PALVELUT	Työelämäpalvelut ja muut ohjauspalvelut		
		Tukitoimet	Työllistymisen tukipalvelut
KOULUTTAJA	Koulutuksen suunnittelu	Koulutuslupaus	Lupauksen lunastus
	Työelämäyhteistyö	Laadukkaan koulutuksen toteutus ja arviointi	Ennakointityö
	Opiskelijavalinnat	Yksilöllinen tuki ja ohjaus	Koulutuksen kehittäminen

Koulutusmalli: Koulutuksen rakenne

TAVOITE	ENNEN KOULUTUSTA	KOULUTUKSEN AIKANA	KOULUTUKSEN JÄLKEEN	
OPISKELIJA Ammatillinen kasvu digitoinnin työtehtävissä ja työllistyminen	Motivaatio	Opiskelulupaus	Lupauksen lunastus	 DIGITALI- SAATIO
	Kiinnostus digitoitinkoulutukseen	Yksilöllinen opintopolku Verko-opinnot Harjoittelu	Osallistumistodistus	
	Lisätiedon hankkiminen	Digitointi harjoitteluympäristössä Itsenäinen opiskelu	Ammatillisen osaamisen ylläpito Työelämäverkostojen ylläpito	
	Hakemus	Työverkostojen rakentaminen Itsearviointi ja palaute	Työnhaku	
TYÖELÄMÄ Osaavien digitoijien työllistäminen	Asiantuntijuuden tarjoaminen ja ajantasaisen tiedon välitys	Työllistymisen tukeminen	Digitoinnin kehityssuunnat ja tulevaisuuden ennakointi	 MASSA- TUOTANTO
	Koulutussisältöjen ja -muodon suunnitteluun osallistuminen	Asiantuntijaluennot Harjoittelupaikka	Koulutuksen arviointiin osallistuminen	
TYÖELÄMÄ- PALVELUT	Työelämäpalvelut ja muut ohjauspalvelut	Tukitoimet	Työllistymisen tukipalvelut	 TEKOÄLY
KOULUTTAJA Kehittää digitoinnin osaamista nykyisiin ja tulevaisuuden tarpeisiin	Koulutuksen suunnittelu	Koulutuslupaus	Lupauksen lunastus	
	Työelämäyhteistyö	Alan kehityksen seuraaminen	Yhteistyöverkostojen ylläpitäminen	
	Työelämän osaamisvaatimusten kartoitus	Laadukkaan koulutuksen järjestäminen ja arviointi	Ennakointityö	
	Harjoittelupaikkojen edistäminen	Ajantasaisen tiedon välittäminen	Palautteiden käsittely ja itsearviointi	
	Opiskelijavalinnat	Yksilöllinen tuki ja ohjaus	Koulutuksen kehittäminen	
	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	Työllistymisen tukeminen ja uraohjaus	Tarinallistaminen	

TAUSTA: Työtön toivoo koulutuksen auttavan häntä työllistymisessä.

TAVOITTEET: Tavoitteena on työllistyä digitointialalla. Koulutuksen avulla hänen digikyvykkyytensä kasvaa monin eri tavoin. Koulutuksen avulla tiedot digitoinnista paranevat. Työtön arvostaa aiemman osaamisen tunnustamista, sillä monella TE-toimiston kautta tulleella on jo kokemusta erilaisista digitointi- tai sähköiseen arkistointiin liittyvistä hankkeista. Hän arvostaa monipuolista teorian tietoa. Hän uskoo, että opintojen avulla hän on paremmassa asemassa työnhakijana.

HAASTEET: Haasteena on tiukka opiskelutahti.

TYÖTÖN

TAUSTA: Alan vaihtajan toiveena on löytää työpaikka eri alalta kuin aiemmin. Hänen käsityksensä digitoinnista on vielä pinnallista, vaikka hän onkin ottanut selvää alasta. Hänellä ei välttämättä ole tietoja asiakirjahallintoon liittyen.

TAVOITTEET: Hänen tavoitteenaan on työllistyä digitointialalla. Koulutuksen avulla hänen tietonsa ja taitonsa digitoinnista kasvavat. Hän arvostaa aiemman osaamisen tunnustamista, vaikka hänellä ei olekaan varsinaisesti digitointiin liittyvää työkokemusta. Hän myös arvostaa monipuolista teoriatietoa. Hän uskoo, että opintojen avulla hänen suunnitelmansa alan vaihdosta toteutuvat.

HAASTEET: Haasteena on omaksua lyhyessä ajassa aivan uutta teoriaa ja terminologiaa, jota digitointiin ja sähköiseen arkistointiin liittyy.

ALAN VAIHTAJA

TAUSTA: Yrittäjä haluaa kehittää osaamistaan digitoinnista.

TAVOITTEET: Hänen tavoitteenaan on työllistyä digitointialalla. Yrittäjä on työskennellyt pitkään omalla alallaan. Koulutuksen avulla hän päivittää tietojaan sekä teoriassa että käytännössä. Yrittäjä arvostaa oman aiemman osaamisen tunnustamista, sekä mahdollisuutta omaan joustavaan opintopolkuun. Hänen tavoitteenaan on joko työllistää itsensä yrittäjänä uudella alalla tai hakeutua töihin organisaatioon, jossa digitoidaan aineistoja.

HAASTEET: Hän kokee haasteena teoriaopinnot, koska oman alan opinnoista on jo aikaa.

YRITTÄJÄ

TAUSTA: Osaamisen kehittäjä hakee ajantasaista tietoa digitoinnista.

Hän toimii mahdollisesti kuntasektorilla asiakirjahallinnan tehtävissä ja/tai hän toivoisi digitointiin liittyviä työtehtäviä.

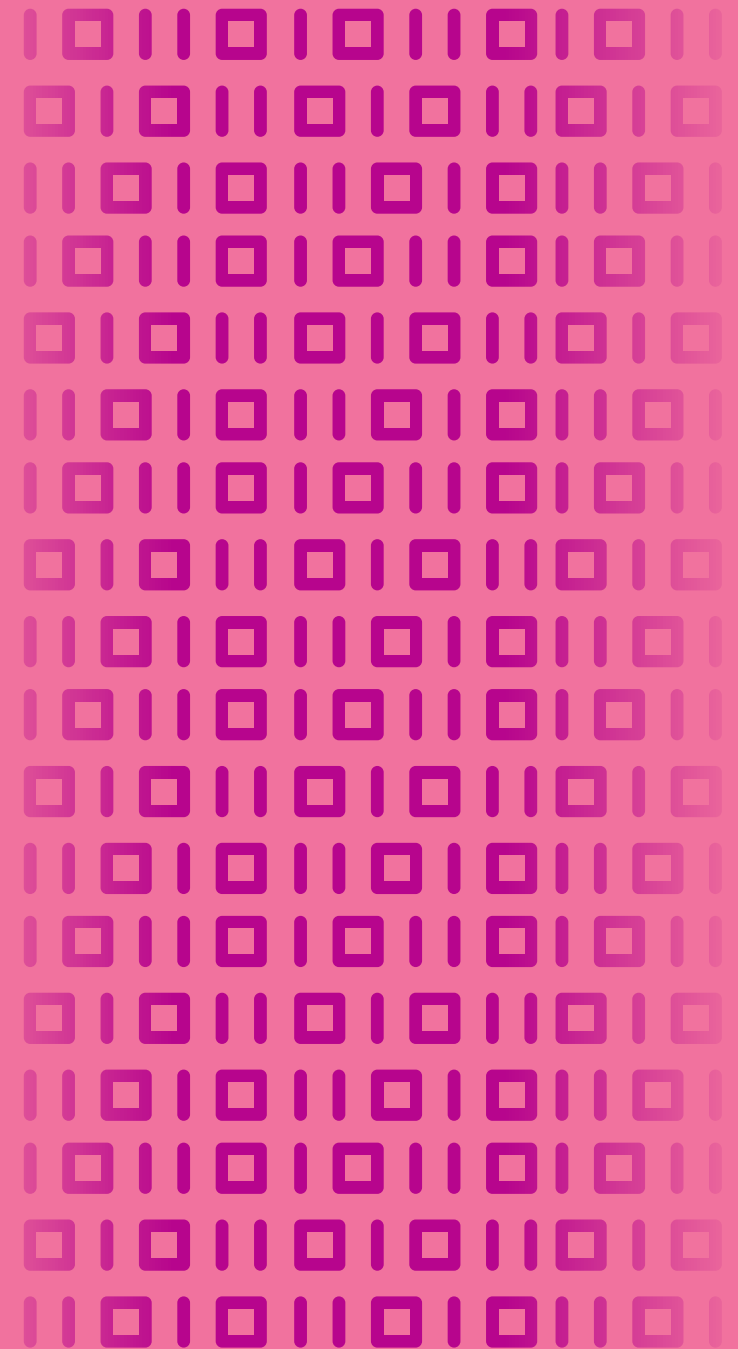
TAVOITTEET: Hänen tavoitteenaan on täydentää osaamistaan, ymmärtää digitointia paremmin ja hyödyntää tietoa omassa työssään. Koulutuksen avulla hänen mahdollisuutensa saada uusia työtehtäviä kasvavat. Hän arvostaa aiemman osaamisen tunnustamista sekä monipuolista teoretietoa. Hän uskoo, että opintojen avulla hänen tietonsa digitoinnista kasvavat ja pysyvät jatkossakin ajan tasalla.

HAASTEET: Hänen haasteensa opinnoissa liittyvät riittävän digitointikokemuksen kartuttamiseen.

OSAAMISEN KEHITTÄJÄ

Hankkeen kotisivut

Digitoinnin ammattilaiseksi

Oheiskirjallisuutta

Muun muassa näitä aineistoja on käytetty koulutuksen ja koulutusmateriaalien suunnittelussa.

Arkistojen portti. Seurakuntien arkistot.

http://wiki.narc.fi/portti/index.php/Teema:_Seurakuntien_arkistot

Arkistolaki.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940831>

Digime. Digitaalinen kulttuuriperintömme.

<https://www.digime.fi/>

DIGIME-standardisalkku.

<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202103258366>

Digime. Tietoarkkitehtuuriryhmä.

<https://www.digime.fi/yhteentoimivuus/tietoarkkitehtuuri/>

Digitointikoulutus koulutussuunnitelma. 2010. Mikkeli: Mikkelin ammattikorkeakoulu.

ELKAD projektin loppuraportti. 2006. Mikkeli: Mikkelin ammattikorkeakoulu. PDF-dokumentti.

<https://www.xamk.fi/wp-content/uploads/2016/08/Elkad-projektin-loppuraportti.pdf>

Europeana.

<https://www.europeana.eu/fi> (tutustuminen digitoituun aineistoon)

Finna.fi. Kulttuurin ja tieteen aarteet yhdestä osoitteesta.

https://www.finna.fi/Content/about_finnafi (tutustuminen digitoituun aineistoon)

Finto.

<https://finto.fi/fi/> (tutustuminen sanastoihin, ontologioihin ja luokituksiin)

Gallica.

<https://gallica.bnf.fr/accueil/fr/content/accueil-fr?mode=desktop> (tutustuminen digitoituun aineistoon)

Hamberg Ninni. 2021. Metadata ja valokuvat. Selvitys digitaalisessa muodossa olevien valokuvien tekijänoikeusmetadatan käytöstä.

<https://ipruc.fi/wp-content/uploads/Metadata-ja-valokuvat-selvitys-1.pdf>

Harrikari, H. & Rinne, H. 2021. Osaaminen tarkoittaa paljon muutakin kuin suoritettua tutkintoa. Helsingin Sanomat. Lukijan mielipide. 24.9.2021.

<https://www.hs.fi/mielipide/art-2000008281635.html>

Holmén, J. 2017. Hallinnon paperiaineistojen digitoinnin suunnitteluprojekti. Osakokonaisuus 4. Logistiikka. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Kansallisarkisto. 1.7–31.12.2017

Hänninen, T. 2019. Digitointiopas. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Xamk Kehittää 82. PDF-dokumentti.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-184-2>

Ikäheimonen, T., Oikarinen, T., Martikainen, S-J, Peltonen, K., Ahola, M. & Hartikainen, A. 2020. KOKOMA – koulutusmallin arviointi. LUT-yliopisto, Lappeenranta. ISBN 978-952-335-556-9.
https://lutpub.lut.fi/bitstream/handle/10024/162340/Arviointiraportti_virallinen.pdf?sequence=1&isAllowed=y%20%E2%80%A2

Kansallisarkisto. Ajankohtaista viranomaisille.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/ajankohtaista-viranomaisille>

Kansallisarkisto. Digitoinnin eteneminen.
<https://arkisto.fi/fi/aineistot/digitoinnin-eteneminen>

Kansallisarkisto. Julkishallinnon asiakirjahallinnon ja arkistotoimen ohjaus.
<https://kansallisarkisto.fi/fi/viranomaisille/Julkishallinnon-asiakirjahallinnon-ja-arkistotoimen-ohjaus>

Kansallisarkisto. Kansallisarkiston määräykset arkistoitavien erikoisaineistojen digitointiin 2021.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/Julkishallinnon-asiakirjahallinnon-ja-arkistotoimen-ohjaus/maeeraeykset/kansallisarkiston-maaritykset-arkistoitavien-erikoisaineistojen-digitointiin>

Kansallisarkisto 2019. Massadigitoinnin pilotti.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/masadigitoinnin-pilotti>

Kansallisarkisto 2017. Massadigitoinnin suunnitteluprojekti.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/massadigitoinnin-suunnitteluprojekti-4>

Kansallisarkisto 2019. VES-/TES-asiakirjat. Saatavissa:
<https://www.arkisto.fi/fi/kansallisarkisto/kansallisarkisto-ty%C3%B6paikkana/ves-tes-asiakirjat>

Kansallisarkisto 2021. Massadigitoinnin julkaisut ja ohjeet.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/julkaisut-ja-ohjeet>. [luettu 5.10.2021].

Kansallisarkisto 2021. Massadigitoinnin tiekartta.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/tiekartta-2>. [luettu 5.10.2021].

Kansallisarkisto 2021. Siirtäminen massadigitoinnin palvelussa.
<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/siirt%C3%A4minen-massadigitoinnin-palveluissa>.

Kansalliset pitkäaikaispalvelut.
<https://www.digitalpreservation.fi/>

Kansalliskirjasto. Digi.kansalliskirjasto.fi-palvelu.
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/etusivu> (tutustuminen digitoituun aineistoon)

Kansalliskirjasto. Kansalliskirjaston digitointiohjelma 2021–2024.
<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/180316/Kansalliskirjaston%20digitointiohjelma%202021-2024.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190906>

Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433>

Lassila, A., Neuvonen, K. ja Parkkinen, K. 2019. Disec Oy – Digitoinnin 101. Digitointityön konsultoinnin raportti. Mikkeli: Disec Oy.

Liiten, M. 27.2.2019. Haastekilpailua ehdotetaan edistämään jatkuvaa oppimista. Helsingin Sanomat. Julkaistu 26.2.2019.

Melinda. Kansallinen metatietovaranto ja kirjastoille tarkoitettu palvelu.
<https://www.kiwi.fi/display/melinda>

METS. Metadata Encoding & Transmission Standard.
<http://www.loc.gov/standards/mets/>

Museovirasto. Museoalan kehittämisen ohjeita ja oppaita.
<https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/museoalan-kehittaminen>

Neuvoston suositus eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä elinikäisen oppimisen edistämiseksi ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi. 2017. Euroopan unionin virallinen lehti 15.6.2017 C 189/15. Euroopan unionin neuvosto. PDF-dokumentti.
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0615(01)&from=EN)

NewsEye. A Digital Investigator for Historical Newspaper.
<https://www.newseye.eu/>

PREMIS.
www.loc.gov/standards/premis/

OAIS.

<http://www.oais.info/>

Opetushallitus. 2019. Työelämässä oppiminen.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tyoelamassa-oppiminen>

READ-hanke (Recognition and Enrichment of Archival Documents)

<https://makingamodernarchive.blogspot.com/>

Riihimäki, Juha 2021. Moniosaajien nousu. Helsingin Sanomat. 16.3.2021.

Scandig. Skanneritestejä.

<https://www.filmscanner.info/en/FilmscannerTestberichte.html>

SFS. Standardien verkkokauppa.

<https://sales.sfs.fi/fi/index/tuoteryhmahaku.html.stx?pg=01.140.20&g=SFS>

Spectrum.

<https://collectionstrust.org.uk/spectrum/>

Standardit. Library of Congress.

<https://www.loc.gov/librarians/standards>

Standardit.

<https://www.standardi.fi/>

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkiston digitointipolitiikka.

<https://www.finlit.fi/fi/arkisto/luovuta-aineistoa/kokoelmien-hoito/digitointipolitiikka#.Yg-ZFOhByUI>

Suomen Kotiseutuliitto. Yhdistyksen arkistointiohje.

<https://kotiseutuliitto.fi/tietopankki/yhdistystoiminta/yhdistyksen-arkistointiohje/>

Tallennetuotannossa työskentely 2019. Opetushallitus. Saatavissa:

<https://eperusteet.opintopolku.fi>

TE-palvelut, 2019a. Kouluta oppisopimuksella.

https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/kouluta_oppisopimuksella/index.html

TE-palvelut, 2019b. Ammatillinen työvoimakoulutus.

https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/ammatinvalinta_koulutus/tyovoimakoulutus/index.html

TE-palvelut, 2019c. RekryKoulutus yritysten rekryointitarpeisiin.

[https://www.te-](https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/etsi_tyontekijaa/rekrykoulutus/index.html)

[palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/etsi_tyontekijaa/rekrykoulutus/index.html](https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/etsi_tyontekijaa/rekrykoulutus/index.html)

TE-palvelut, 2019d. Palkkatuki. Saatavilla: [https://www.te-](https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/tukea_rekryointiin/palkkatuki/index.html)

[palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/tukea_rekryointiin/palkkatuki/index.html](https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/tukea_rekryointiin/palkkatuki/index.html)

[https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyontekijan-palkkaaminen/tuet-](https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyontekijan-palkkaaminen/tuet-tyontekijan-palkkaamiseen/palkkatuki)

[tyontekijan-palkkaamiseen/palkkatuki](https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyontekijan-palkkaaminen/tuet-tyontekijan-palkkaamiseen/palkkatuki)

Tietokoneen A-kortin oppimäärä.

<https://tieke.fi/palvelut/osaamisen-kehittaminen/tutkinnot/a-kortti/>

Valtioneuvosto. Kulttuuriperintö tietoyhteiskunnassa: Strategiset tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset.

<http://urn.fi/URN:ISBN:952-442-520-3>

Valtionvarainministeriö. Digitalisaation edistämisen ohjelma.

<https://vm.fi/digitalisaation-edistamisen-ohjelma>

Valtionvarainministeriö. Tiedonhallintalautakunta.

<https://vm.fi/tiedonhallintalautakunta>

Valtionvarainministeriö. Usein kysytyt kysymykset tiedonhallintalaista.

<https://vm.fi/kysymyksia-ja-vastauksia>

Yksityiset keskusarkistot. Järjestöjen/yritysten arkistointiohjeet.

<http://www.yksityisetkeskusarkistot.fi/wp-content/uploads/2018/05/arkistointiopas.pdf>

Yrittäjät. 2019. Tuet työntekijän palkkaamiseen.

[https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyontekijan-palkkaaminen/tuet-](https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyontekijan-palkkaaminen/tuet-tyontekijan-palkkaamiseen-317497)

[tyontekijan-palkkaamiseen-317497](https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyontekijan-palkkaaminen/tuet-tyontekijan-palkkaamiseen-317497)